

Europoj neramu dėl Ispanijos ir Čekoslovakijos

Miestas po miestu

Anglijos vyriausybė nutarė pastatyti labai didelį tunelį po Londono miestu. Tunelyje bus visi įrengimai taip, kaip pačiame mieste, tik negalės lekioti orlaiviai. Tai bus miestas po miestu.

Sušaudė karo vadą už tai kad neatsilaikė prieš vyriausybinius

Iš Burgos, nacionalistų sostinės, pranešama, kad tenai sušaudytas nacionalistų kavalerijos vadas José Balve už tai, kad jis neatlaikė vyriausybinių puolimo prie Ebro upės.

Rugpjūčio 24 d. rytą įvyko smarkios oro kautinės tarp frankistų ir vyriausybinių. Vyriausybiniškai numušė 12 priešų lėktuvų. Vienas nacionalistų lakūnas leidosi su parašiu, bet nacionalistai patys jį užmušė. Šiose kautynėse vyriausybinių numuštas tik vienas lėktuvas. Lakūnas liko sveikas.

VOKIETIJOJE lankosi Vengrijos regentas, vyriausybės galybą, Horthy. Jo vizitos tikslas, labiau sutarti su Vokietija. Manoma, kad Hitleris patrauks į savo pusę Vengriją.

Apskačiuota yra, kad didžiausia viena pasaulio produkcija, valties produkcija pastaruosiu laiku yra išvystyta Vokietijoje. Mat Vokietija gamina ginklus.

BARCELONA praneša, kad pastaruosiu laiku prasidėjo Ispanijoje blogi orai, dideli lietūs. Blogas oras, esą, padeda vyriausybiniams. Europos pranešimai sako, kad greitai laiku laukiama Barcelonos vyriausybės pasikeitimas.

FRANCIJOJE įvyko vyriausybės krizis, atsistatydino darbo ir viešųjų darbų ministrai.

VENGRIJAI pripažintos ginčavimosi teisės. Šita patvirtino mašios santarvės valstybės.

Neskrido, bet laivu važiavo ir lėktuvą vežėsi

Jaunas Amerikos lietuvis lakūnas norėjo skristi lėktuvu Lietuvoje ir įsigyjo lėktuvą. Bet jam tai kelionei truko 500 dolerių, tad ir savo tygio įvykdyti negalėjo. Šiomis dienomis jis atvažiavo į Lietuvą ir savo lėktuvą sykiu parsivežė, kurį tuojaus padovanojo Šiaulių S-gai.

IS SANTOS uosto nuo sausio iki šiam laikui išvežta užsienin 111.300 tonų medvilnės.

BARCELONOJ konsulų dekanas yra Brazilijos vice-konsulas Aluizio Magalhães.

GENEROLAS FRANCO ATSAKĖ NEIGIAMAI LONDONO KOMISIJOS PLANĄ. ITALIJA SIUNČIA DAUGIAU KARIUOMENĖS ISPANIJON.

VOKIETIJA PULS ČEKOSLOVAKIJĄ?

Europos taika vėl pavojuje

Kaip jau žinoma, nesikišimo komisija į Ispanijos karą yra išdirbusi planą kaip galint greičiau baigti Ispanijos naminį karą. Plane numatyta atšaukti iš Ispanijos svetimšalius "savanorius". Su šiuo pasiūlymu sutiko ir Barcelona, ir savo atsakymą jį įteikė seniai. Tik gen. Franco su atsakymu delsė ir tik perėita savaitę jį atsakė, statydamas pirmoje eilėje savo sąlygas, kad pirm atšaukiant "savanorius", būtų pripažinta jam kariavimo teisė. Toks gen. Franco atsakymas skaitomas neigiamu ir padiktutas Romos ir Berlyno. Tas aiškiai

rimta padėtis su Čekoslovakija

Vokiečių zudetų santykiai nė kiek nepagerėjo, priešingai — paastrėjo. Derybos nedavė jokių teigiamų rezultatų. Čekų vyriausybė sudarė naują programą dėl Čekoslovakijos mažumų padėties normavimo. Centralinėje Europos padėtis dar niekad nebuvo taip įtempta, kaip pastaruosiu metu. Tuo labai susirūpinusios Anglija ir Francija. Ta padėtis dar labiau darosi neramesnė ir dėl to, kad visu Čekoslo-

parodo, kad šitos dvi valstybės yra pasiryžusios tęsti karą ir pasidalyti Ispaniją. Tuojaus po Franco atsakymo į Londono planą, Italija vėl pasiuntė naujas reguleres kariuomenės dalis ir daugiau ginklų. Padėtis Europoje darosi rimta ir iš visko matyti, kad kitų valstybių pastangos baigti Ispanijos karą yra bergždžios; karas Ispanijoje tęsis tol, kol galutinai viena bei kita pusė nusilpnės. Nesutarimai dėl Ispanijos karo, jaudina visą Europą. Juo labiau, kad šiuo momentu labai

vakijos pasieniu manevruoja vokiečių kariuomenė. Anglų spauda pažymi, kad susitarti Čekoslovakijos vyriausybei su zudetais nėra jokių vilčių. Čekoslovakija, esą, dar šiomis dienomis gali būti užpulta Hitlerio. Taigi, Europoje vyksta ir kariniai ir politiniai manevrai ir, kaip matosi, Europa rieda vis smarkyn ir smarkyn į karo pavojų.

Terorizmas Palestinoj

Palestinoj padėtis darosi rimtesnė, arabų konfliktai su žydais nesiliauja, terorizmas siaučia visame krašte. Anglai nieko negali padaryti. Žusta ten ir anglų kariuomenės.

Frankistai pašovė Italijos ambasadorių

Perėita sekmadienį Italijos ambasadorius prie Ispanijos nacionalistų vyriausybės, Viola de Campalto, važiavo automobiliu iš Burgos į S. Sebastianą su savo žmona. Nacionalistų sargybiniai liepė sustoti, bet ambasadoriaus šoferis nepaklausė. Tada sargybiniai paleido kelis šūvius į automobilį ir sužeidė ambasadorių ir jo žmoną. Vėliausios žinios praneša, kad ambasadoriaus žmona nuo žaizdų mirė. Tačiau Italija šį faktą užginčija.

Susekta pašto vagystė

Rio de Janeiro įvykusi didelė pašto vagystė susekta. Vienas

pašto tarnautojas, Felix Pires, buvo pasisavinęs Londono banko siųstus 15.000 evarų sterlingų Danijos atstovybei Rio, kas sudaro apie pusantro milijono milreisu. Pinigai buvo siunčiami dėkiais. Kuomet Pires mėgino juos iškelsti, buvo suimtas.

RIO DE JANEIRE prasidėjo didelė komunistų byla, dalyvių 1935 m. sukilimo. Patraukta tieson 208 kaltininkai. Rio de Janeiro policijos viršininkas pareiškė, kad policija nėra suinteresuota su Plinio Salgado, nes jis esąs nekaltas gegužės sukilime.

MADRIDAS praneša, kad vyriausybiniškai, nežūrint didelio nacionalistų pasipriešinimo, avansuoja Ekstremaduros fronte.

JAPONAI sutikę stiprų pasipriešinimą iš kinų pusės, pradėjo vartoti nuodingasias dujas. Kinai pasiuntė protestą Tautų S-gon.

Kareivių Diena

Rugpjūčio 25 d. valstybinė šventė, tai Brazilijos Kareivių Diena. Tą dieną paradažo Brazilijos kariuomenė.

Paskelbtas papildomas dekretas svetimšaliams

Dėl identifikacijos ir svetimšalių registracijos, Federalinė vyriausybė rugpjūčio 23 d. paskelbė papildomą dekretą. Visi svetimšaliai būtinai privalo išsiimti identitide knygetes (vidaus pasus). Darbdaviai priėmę darbininką svetimšalį darban be identitide knygetės bus baudžiami, taip pat bus baudžiami ir tie, kurie neišsiims laiku minėtų knygučių ir nesidentifikuos policijoje.

SALARIO MINIMO įstatymas pradės veikti nuo šių metų rugpjūčio mėnesio. Tai svarbus darbininkams įstatymas.

RIO DE JANEIRO politinės policijos viršininkas Emilio Romano paleistas iš tarnybos ir areštuotas. Jis bus teisiamas už smurtą pavartotą prieš areštuotąjį Burque, kad išgauti iš jo pinigų. Ton bylon įtraukta ir daugiau buvusių policijos valdininkų.

BRAZILIJOS darbo ministras Waldemar Falcão perėmė savo vietą ministerijoje. Jis ilgą laiką buvo Europoj ir dalyvavo Ženevoj darbo konferencijoje, kuriai pirmininkavo.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

V. Petrauskas, P. Jočys, J. Sadauskas, J. Kriauciūnas, N. Ragaišis, A. Paukštis, V. Vitulskis laikraščiai ir pinigai, Fr. Blagevich, M. Marcinonis, P. Budnikas, J. Andriusaitis, E. Miškėnis, Pr. Petroka, J. Grebliuskas, N. Skruodys, R. Kaltrušaitis, A. Vabolis, Al. Sidekorskis, Kl. Valiukonis, Al. Tysliava, Em. Pilkauskas, P. Zabulionis, A. Mažeika, M. Budrevich, K. Kriauciūnas, O. Vasiliauskienė.

Miręs lietuvis

Sarapinas Kristaponis, miręs 1938 m. rugpjūčio 19 d., S. Paulo ligoninėj.

Tautiečiai,

Š/m. Rugpjūčio mėn. 27 dieną L.M.M.R. "Rytas" rengia šeimyninį

VAKARA

(Rua Conde de Sarzedas 170). PROGRAMAJE:

1) Artistinė dalis: (monologai, dialogai ir t.t.) 2) Koncertinė dalis. (išpildys "Ryto" choras po vadovybe p. J. Stankūno).

Taigi, tautiečiai, nepraleiskite šios progos!

PASTABA: Prašome įsigyti pakvietimus iš anksto šiose vietose: "Ryto" patalpoje, arba R. da Moó'ca, 2975 ir pas "Ryto" narius.

Dėmesio!

DR. M. FUCS

Medicinos Fakulteto, Akušerijos skyriaus ir Moterų ligų konsultas. — Šlapumo kanalai, Kirurgija, Kosmetika. Ultra-violetiniai spinduliai, — Diatermija ir Infra-raudoni spinduliai.

Rezidencija:

Al. B. do Rio Branco, 851

Telefonas: 5-6885

Konsultorija:

R. José Paulino, 109.

Telefonas: 5-6307.

L A P A: Rua 12 de Outubro, 112 nuo 9 ryto iki 2 val. p. pietų.

Apžvalga

TAISYTI NI REIKALAI

Kada lietuviškoji kolonija tampa priu sujungia savo jėgas ir labiau stiprėja bendriesiems reikalams už kolonijos lietuviškumo išlaikymą, jos kultūrinį pakilimą ir ekonominės būklės stiprinimą, vis labiau ryškėja ir taisyti ni kolonijos reikalai.

Šiandieną, po didelių pastangų ir gerosios valios bei nuosirdaus pasižadėjimo organizacijų vadų ir paskirų asmenų, jau turime vieningą ir ryžtingą visiems darbams koloniją. Tiems darbams, kurie būtini visiems šio krašto lietuviams. Padarytas jau didelis šuolis į priekį. Bet vis dėl to, reikia pripažinti, jog turime prieš akis dar daug didesnių darbų. Bet šiuos didžiuosius darbus nuveikti ir didį tikslą pasiekti, reikia nugalėti kliūtis ir dar labiau suvienodinti darbas.

Centras — yra kolonija. To jau šiandien užginęti niekas negali drįsti. O jei jis yra kolonija, tai ir atstovauti tą koloniją, lietuvių tautą įvairių tautų mišinyje privalo tik Centras tiek kultūrinėje, tautinėje ir švietimo srityje.

Tiesa, Centras iki šiol buvo nuolatos kovojantis, keliantis ir puolantis daiktas, kol, nugalėjęs visas ir sunkiausias kliūtis, tvirtai atsistojo ir vienybės žiburėlį iškėlė parodė kelią, kuriuo turi eiti visi lietuviai.

Šiandieną, mūsų manymu, Centras turi visišką dražos ir teisės atsistoti ir mūsų kultūrinį įstaigų priešaky ir tarti savo svarų žodį, taisyti bei padėti taisyti tai, kas pas mus dar silpno, nevykusio, netinkamo. Pirmoje eilėje, po suvienijimo organizacijų ir paskirų asmenų, turi būti suvienyta kolonijos spauda. Lietuviška spauda pas mus silpna. Centrai siekiant savo didžiojo tikslo, jam privalo rūpėti ir jis turi susirūpinti, lietuviškos spaudos stiprinimu. Su ja turi būti padaryta taip, kaip su organizacijomis. Tai būtų dar vienas didelis žingsnis.

Taisyti ni bei plečiami mūsų švietimo ir kultūrinio lavinimosi reikalai. Apie mažųjų švietimą čia nekalbame dėl to, kad jis tam tikros mūsų įstaigos žinioje, bet suaugusių švietimas — yra Centroje pareiga. Suaugusiems kursai, susirinkimuose paskaitos yra pas mus būtina. Pačios mūsų švietimo įstaigos — mokyklos — negali būti ir toliau atskirtos nuo kolonijos. Mokyklos turi rūpėti visiems, jose turi rasti vietos platus lietuviškas darbas, o ne parinkti, keli, asmenys. Šitokia padėtis, kuri iki šiol buvo, turi būti taisyti na. Tai nesvarbu, kad tas nepriklauso nuo Centro. Jis turi reikalauti sau tos teisės.

Toliau. Lietuviškų namų įsigyimas, skaityklos praplėtimas taip pat Centro darbuotojė turi stovėti pirmame plane. Lietuviški namai, kur būtų didelė salė susirinkimams, kur organizacijos turėtų savo patalpas, yra būtina Centrai — t. y. kolonijai. Ne tūkstančiai, o dešimčiai tūkstančių jau išmokėjo lietuviams svetimiesiems už patalpas ir sales. Lietuviams daugiau nebeprivalo atiduoti savo reišus svetimiesiems, bet dėti pastangas, kad būtų įgytas lietuviškas namas.

Žodžiu, daug ko yra ir būtina reikia taisyti iš lietuvių veikimo. Centras stovėdamas priešakyje visos lietuviškos kolonijos, turi įvisais šiais reikalais rūpintis.

Lenkai nori Klaipėdos laivų b-vėse statyti laivus

Viena lenkų laivininkystės b-vė pradėjo derybas su Klaipėdos laivų dirbtuvės "Lindenau ir Co" vadovybe dėl kelių laivų pastatymo. Be to, tose d-vėse "Liet. Baltijos Lloydas" užsakė pastatyti vilkiką. Gaunama nemaža užsakymų ir iš Vokietijos.

Centro susirinkimas

Rugpjūčio 21 d. įvyko tai, ko seniai laukė S. Paulo lietuviškoji kolonija: B.L.O. Centro visuotinio narių susirinkimo. Po dešimties mėnesių savo gražaus veikimo, kovodamas su

įvairiausiomis kliūtimis, Centro vadai sušaukė narių susirinkimą, susirinkimą milžinišką, susibūrusių lietuvių vfenon organizacijon, kokios iki šiol nebuvo Brazilijos lietuvių istorija. Erdvi salė buvo, tartum kimštė prikimšta lietuvių. Tai dar neviskas. Nugalėjo šiame susirinkime dalyvauti provincioj gyvenantieji Centro nariai: Frigorifico Anglo, Rio de Janeiro ir kitų vietų. Išugdyti tokią organizaciją per taip trumpą laiką, taip gražiai sutartinai ir solidariai veikti lietuvišką kultūrinį darbą, tai didi garbė tenka Centro vadams ir nemažas nuopelnas lietuviškai kolonijai, kuri beklaidžiodama, beprasmei riedamosi, pagaliau, rado tikrąjį kelią bendram kolonijos darbui, darbui kultūriniam, tautiniam ir ekonominiam.

Vienybės ir bendro darbo lietu-

viai išsilgę. Jie trokšta būti nariais vienos šeimos ir kelti šio krašto lietuviškoje šeimoje kultūrinį ir tautinį susipratimą ir ekonominės būklės pakilimą. Įvykęs susirinkimas yra gražiu pavyzdžiu to, ko siekia Centras. Susirinkti įvairiausių pažiūrų tūkstančiai miniai ir kalbėti visiems bendru reikalu, svarstyti kolonijos gyvius reikalus visuotiniu pritarimu ir kultūringai, reiškia — rodyti kolonijos susipratimą ir geros valios tarpusavio sugyvenime.

Kas žino Centro kūrimosi ir dar taip trumpą gyvenimo istoriją, tas pasakys, kad Centro nuveiktų darbų baras yra didelis, tiesiog milžiniškas. O jei dar pridėsime tas jam daromas kliūtis iš oficialių žmonių, tuos neleistinus žygius prieš Centrą ir jo vaikus, skundžiant juos svetimos valstybės saugumo organams, tai nuveiktas darbas yra milžiniškas. Tai tikro pasižadėjimo ir pasigerėjimo vertas darbas.

Valio Centras! Valio Centro vadai! K. D. Arūnas.

JAPONIJAI GRESIA BADAS

Japonija jau priėjo prie to, kad ir degtukų šipuliukus tenka trumpinti, nes nėra už ką nusipirkti medžio. Pirmąs reikia taupyti karo reikalams. Maisto irgi stinga ir išrodo, kad japonai pradėjo valgyti žiurkes, nes valdžia įsakė savo chemikams surasti būdą, kaip liukams išdirbti. Degtukų sutrukinimas sutaupešias Japonijai per metus apie 1,000,000 yėnų arba 290,000 dolerių. Už tą sumą Japonijos militaristai gali išlaikyti valandą ir 5 minutes savo armiją Kinijoje.

Be to, gyventojams uždrausta vartoti bovelnų ir bovelnines drapanas, nes šita medžiaga reikalinga amunicijai gaminti. Geležies suakniau gau-

ti, negu aukso. Dabar jau esą sunku nusipirkti geležinę skauradą, o už mėnesio tokių daiktų visai nebūna galima gauti. Batų civiliai žmonės taipgi neturi, nes nėra odų. Gumos taipgi stinga, todėl uždrausta ir balionėliai vaikams daryti. Civilis žmogus negali daugiau gazolio nusipirkti, kaip 2 galionu į parą. Uždrausta daryti pasta dantims šveisti, kremas moterų veidams tepti, maulymosi kostiumai, spalvuoti puodukai arbatai, bolės golfui lošti ir tūkstančiai kitokių daiktų, kurie negali padėti karą laimėti.

Tai ve, prie ko šalį privedė patriotizmu apjake militaristai!

Lietuvos sportininkai neatsilaiko prieš amerikiečius

25 liepos Kaune buvo plaukimo lenktynės. Plaukta laisvu stilium 100 metrų (109 yardai ir 1) pėda. Mačionis iš Philadelphijos laimėjo pirmą vietą perplaukdamas 100 metrų per 1 minutę, o Budrikas iš Chicagos paėmė antrą vietą, perplaukdamas tą patį atstumą apie porą sekundžių vėliau. Lietuvos plaukikai atsiliko.

Plaukiant nugara, pirmą vietą laimėjo Biknas iš Pittsburgo. Jis aukštesnis plaukė 100 metrų per 1 minutę ir 13 sekundžių.

Plaukiant estafetėj 4x100 metrų, taipgi pirmą vietą laimėjo amerikiečiai plaukikai.

Pirmą vietą Amerikos lietuviams laimėjo ir vandensvidyje.

Philadelphijos lietuvių kumštiniakas Naujūnas sumušė Lietuvos kumštiniaką Bendiką ir gavo užtai auksinį medalį.

Chicagos lietuvių boksininkas A-

lišauskas laimėjo antrą vietą kumštynėse.

Pereitą vasarą Lietuvos fašistų valdžia buvo antsiuntus geriausius savo sportininkus Amerikos, norėdama parodyti, kaip prie Smetonos pakilo sportas. Bet jie čia buvo amerikiečių lietuvių sumušti beveik visuose bandymuose. Tuomet fašistinė spauda aiškino šitą nepasisekimą tuo, kad ilgoj jūrijų kelionėj Lietuvos sportininkai buvo šnuvargę, be to, Amerikos oras esąs kitoks, todėl Smetonos propaganda nepavykusi.

Bet dabar apystovos pasikeitė. Amerikiečiai turėjo plaukti per Atlantą ir Kaune rado kitokį orą, tuo tarpu kai Lietuvos sportininkai buvo ir nenuvargę ir turėjo savo orą, o vis dėl to prieš amerikiečius neatsilaikė.

Tai parodo, kad laisvėj išaugę žmonės yra daug stipresni ir ištvermingesni, negu nelaisvėj auginti.

Maskvoj sušaudyta Lenkijos kom. partijos vadovybė

Tulas laikas atgal spaudoje buvo pasirodę žinių, kad Maskva įsakiusi paleisti Lenkijos komunistų partiją. Dabar tos žinios oficialiai patvirtintos, ir prie to dar pranešama, kad Maskvoje sušaudyta visa buvusi lenkų komunistų partijos vadovybė, kuri buvo pabėgusi iš Lenkijos. Apie tai praneša Lenkijos komunistų organas "Czerwony Sztandar", kurį cituoja "Lietuvos Žinios". Girdi:

Paskutiniam nelegaliai leidžiamam lenkų komunistų "Czerwony Sztandar" laikrašty įdėtas Kominterno parėdymas, kuriuo paleidžiama partija ir jos vadovybė. Paleistas ne tik tai vykdomasis komitetas, bet ir apskričių vadovybės ir visos organizacijos, kurios nuo komunistų partijos buvo priklausomos. Kominterno pranešime sakoma, kad jau pradėta iš naujo perorganizuoti Lenkijos komunistų partiją ir perspėjama naujai organizuojamos partijos nariai, kad nepalikytų su ligėlioliniais vadais jokių ryšių, kadangi jie, esą, provokatoriai. Ligėliolinės Lenkijos komunistų

LIETUVOJE

Perkūnas užmušė du žmones

Saldutiškis. — Liepos 4 dieną šioj apylinkėj siautė didelė audra su perkūnija, kurios metu žaibo smūgiu trenkė bevalgančius prie stalo du Drobiskio kaimo gyventojus Kraujelį Vladą su sūnum ir vištą, kuri tuo metu bastėsi pirkioj. Visi kiti šeimos nariai liko nepaliesti. Ir gyvenamasis trobesys liko nepaliestas. Iškvieistas Saldutiškio gydytojas kontaktavo mirtį.

Trečias cukrass fabrikas

Atitinkamose įstaigose vėl yra svarstomas sumanymas statyti Lietuvoje trečią cukraus fabriką. Tam fabrikui statyti aplinkybės yra palankios, nes cukraus suvartojimas kasmet vis didėja. Vieta cukraus fabrikui statyti nunatoma pasirinkti Klaipėdoje ar Ukmergėje.

Išteisino liet. katalikų Blaivybės D-jos veikėjus Dr. Gylį, Paleką ir kit.

Prieš kurį laiką Kauno apygardos teismas, spręsdamas Liet. katalikų blaivybės d-jos veikėjų (dr. Gylio, Paleko ir kit. bylą, kurie buvo kaltinami pasisavinę keliasdešimt tūkstančių litų d-jos pinigų, išteisino.

Teismo sprendimu prokuroras buvo nepatenkintas ir sprendimą apskundė apeliaciniam rūmams. Reikalavo dr. Gylį, Paleką ir kit. nubauti ir priteisti civilinį iškinį.

Apeliaciniai rūmai, peržiūrėję dr. Gylio, Paleko ir kit. bylą, išnuseprandė patvirtinti Kauno apyg. teismo sprendimą, ir minėtus protestus atmetė.

Pusantrą mil. žlėtų kelių taisymlų Lietuvą.

Lenkijos valstybės išdas paskyrė pusantro milijono žlėtų Vilniaus krašto kelių taisymlų Lietuvai.

Jau šį rudenį bus baigta Panerių — Zaviasų ruoze 20 km. kelias, kuris su nugrįstas betoninėmis plytelėmis ir 40 km. kelio Vilniaus Maišiagalos ruoze.

Greit baigiamas Varšuvos Suvalkų ruoze kelias.

Šiomet jau buvo 124 miškų gaisrai

Miškų departamento surinktomis žiniomis šiomet jau buvo 124 gaisrai. Išdegė 429 ha miško ir padaryta ... 60.580 lt. nuostolių. Pernai per tą patį laiką buvo 194 miškų gaisrai, per kuriuos išdegė 736 ha miško ir nuostolių buvo padaryta už 74.400 lt.

Didžiausias šią vasarą miško gaisras buvo Jurbarko urėdijos Mėsnelynės miške, kur išdegė 62 ha miško. Nuostolių buvo padaryta už 5.460 litų.

Bažnyčių statyba

Šią vasarą Kaune pradėta rekomenduoti Vytauto D. ir Benediktinų bažnyčios. Pirmosios remontas kainuos apie 35—40.000 lt. o antrosios — apie 60.000 lt. Baigiamos statyti Saldū ir Priskėlimo bažnyčios.

Be to, projektuojama netrukus pradėti statyti Viliampolėje ir "Maito" rajone dar dvi bažnyčios, kurių statybai lėšų numato gauti ir iš valstybės išdo.

— Vilkaviškio ap. Gražiškių vals., Žiogelių km., perkūnas trenkė į J. Bernoto grįčią ir vietoje užmušė 5 metų Bernoto sūnų Vytautą.

partijos vykdomojo komiteto visi 12-ka narių sušaudyti. Jų tarpe lenkų komunistų vadas Lešėniskis-Lenkis, buvė Lenkijos seimo atstovai Sovietuosna pabėgę Sochackis ir Žarekis, Kostrzeva, Varskis, Amsterdamas, Burpmanas ir k.

Lenkų laikraščiai praneša, kad Maskvoj ir kituose miestuose suimta apie 300 lenkų komunistų.

AŠTUONOLIKA MILIJONU DARBININKŲ DIRBA GINKLUS

Karo pramonė dabar plačiausiai išsiakojusi pasaulyje, nejučia jokių krizių ir siena nepaprastu tempu. Iš viso pasaulyje įvairius ginklų fabrikus pusiau oficialiniais žiniomis aptaraujama net 18 milijonų žmonių. Iš šito milžiniško darbo pragyvenimą gauna apie 65 milijonai darbininkų, apie 3 mil. 500 tūkst. įvairių biznierių ir apie 2 mil. 750 tūkst. inžinierių, chemikų ir kt., skaitant su šeimomis. Ir jei prie šito milžiniško skaičiaus pridėti dar transporto darbininkus ir jų šeimas, tai gausime, kad šiuo metu karo pramonė ir ginklų realizavimas duoda pragyvenimą ne mažiau, kad 80 milijonų visame plačiame pasaulyje.

Šis milžiniškas darbas labiausiai paplitęs Japonijoje, kur yra daugiau, kaip 1 mil. 700 tūkst. darbininkų, dirbančių prie ginklų gaminimo. Antra vieta tenka Vokietijai, trečia — Anglijai, ketvirta — Italijai, penkta — Jungt. Amerikos Valstijoms, šešta — Prancūzijai. Iki šiol dar nežinoma kurioje vietoje turi atsirasti SSSR. Vienais duomenimis Sovietai pirmąją karo pramonę visoms kitoms valstybėms, kitais — ji nustumama ketvirtą, penktą vietą. Tik viena aišku, kad šiuo metu visose septyniuose valstybėse karo pramonėje dirba kiek daugiau, kaip 1 mil. žmonių. Toliau mesnetis vietos dalinasi kitos valstybės, kaip Čekoslovakija, Lenkija, Belgija, Rumunija, Meksika, Kinija, Ispanija ir t. t. Kasdien per šiuo milijonų darbininkų rankas pareina šimtai tankų, lėktuvų, milijardai šovinių, šimtai tūkst. tankų, kulkosvaidžių ir kt. ginklų ir pabūklų, apie kuriuos pasaulyje plačiosios masės neturi mažiausio supratimo.

Cia darbas nepaprastai spartus ir įtemptas. Moderniškiausios mašinos ir Moderniškiausios mašinos reikalingos mašinos reikalingos stropios priežiūros. Fabrikai dirba 2-3-4 pamainomis kas para, ir streikai — nepaprastai retas reiškinys. Darbininkai už savo darbą prie ginklų gaminimo gauna žymiai geresni atlyginimą, negu kiti to krašto darbininkai. Darbams, kurie nepaprastai sleptami, yra specialiai darbininkų rūšis, kurie pasižymi dideliu nekalbumu, kurie žino, kiek kaustuoja paslapties išdavimas ir yra gerai pažįstami darbdavims. Dažnai tokie darbininkai ištiesiems mėnesiams atskiriami nuo kitų žmonių, kad paslaptys jokių būdu neįsiskaidytų. Ir vis dėlto labai reta atsitikimų, kad laikai pavyktų nuslėpti.

Darbininkų gyvenimo sąlygos nevienodos, kaip nevienodos išspręsti socialiniai klausimai kraštuose, kuriuos jie ginkluoja. Karališkus atlyginimus gauna tik USA ginklų pramonės darbininkai, ypač tie, kurie dirba prie pavojingų darbų. Anglijos darbininkų, dirbančių ginklų pramonėje, atlyginimas jiems leidžia po 3-5 metų įsigyti nuosavybę ir nerūpestingai leisti likusias gyvenimo dienas. Belgų, francūzų ir čekoslovakų darbininkai, dirba prie ginklų gaminimo gauna nevienodą atlyginimą. Vokietijoje padidinti darbininkams atlyginimai tik nuodingu dujų ir sprogstamųjų medžiagų fabrikuose. Japonijoje vidutiniškai ginklų pramonėje dirbama po 12 valandų vienoj pamainoj (dirbama dviem pamainom) ir už šią darbą mokama darbininkui 3-5 lt., kas veikia dvigubai viršija atlyginimą už darbą kitose darbo srityse.

NUŽUDE 15-KOS METŲ MERGAITE IR PATS NUSIŽUDE

Birželio 23 d. Juozas Lazauskas, 29 metų amžiaus, turįs kailių dirbtuvę Gudelių bažnytkaimy, Martampolės apskr., dviem revolverio šuviais į krutinę nužudė 14 metų Petronę Pranaitę, aršotį namų sargo dukterį ir pats nusizudė. Rastuose savizudžio laisukuose minima, kad ją žudęs ir pats žudąsis dėl meilės.

Visos tragedijos aplinkybės buvo tokios. Prieš metus laiko Lazauskas pradėjo vylioti Pranaitę, kuri teturėjo vos 13-ka metų ir lankė pradžios mokyklą. Jos tėvas jis minėdavęs, kad myli jų dukterį ir norįs ją užsiauginti. Tėvai, nieko blogo nemanydami, neklidė dukterei draugauti su Lazausku, matyt pasitikėdami jų padarumų. Pagaliau motina, nors ir suprato dukterį pakitėjusią, tačiau niekam apie tai, net tėvui nepranešė.

Bekas Lietuvos žurnalistas nesuteikė jokių informacijų

Kaunas. — Kaip žinia liepos 14 dieną Kauno aerodrome pusvalandžiui sustojo į Rygą belekias Lenkijos užsienių reikalų ministeris Bekas. Bekas sutiko Lenkijos atstovas Charvatas, Lietuvos užsienio reikalų ministerijos įgaliotinis Urbys ir spaudos atstovai. Apie kelionę daug prirašė Lenkijos spaudoje, bet Bekas tik papietavo aerostoty ir žurnalistas nedavė jokio pareiškimo, vien papozavo prie nikelinio orlaivio ir išskrido į Rygą.

Lietuvos žurnalistas net nežino apie ką kalbėtasi besipietaujant, kad nepasimatymu su Beku yra labai nepatenkinti.

Jauna žmona kėsinosi nužudyti seną vyrą

Kaunas. — Vladas Počūpius, 60 metų, su Antanina Počūpiene, 26 metų prigyveno tris vaikus, kurie dabar turi jau 3, 5 ir 7 metus. Bet Antanina vieną gražią dieną metė vyrą ir

manydama, kad vietiekis Lazauskas dukterį vesias. Šių metų pradžioje Pranaitė pradėjo draugauti su kitu, buktai įsitikinusi, kad Lazauskas ją tik išnaudojęs, o vesti nemanęs. Tėvai taip pat ėmė skirti dukterį nuo Lazausko.

Velykų trečios dienos vakarą Lazauskas vėl susitiko Pranaitę ir užsitraukęs pas kaimyną ant tvarto išprievartavo Tėvas, pasipiktinęs tokiu elgesiu, iškėlė Lazauskui kriminalinę bylą. Grįžęs laisvėn už 10,000 litų kauciją, vėl susitaikė su Pranaitėmis, kurie pažadėjo net bylą palengvinti. Ir galų gale įvykdė tai, ką buvo iš anksto pasiruošęs. Pas jį rasta du vienodos sistemos ginklai ir 38 šoviniai. Spėjama, kad jis buvo protiškaiki nesveikas.

vaikus ir papūtus uodegą, kaip sako žmonės, išdūmė iš namų nežinia kur.

Počiūpius gyvena Kaune, tai vaikus atidavė į švento Antano prieglaudą, o pats ėmė žmonos ieškoti, ir po metų rado Kameiškių kaimė, ties Kėdainiais su kažkuo gyvenant. Kalbino ir prikalbino grįžti į šeimą.

—Nieko tokio, kad tu senas, — sako žmona, — bet biau ru kai tu su akiniais. Mesk tu tuos akinius!

Vyras paklausė, bet... be akinių nelabai primato... Vis dėl to, rado žmonos paruoštą kirvį. Paslėpė. Paskui žmona kažką pradėjo virti ant plytos. Ir kai Počiūpius ėjo laukan, Počiūpienė pylė į jį karštu skystimu, kuris pasirodė esąs išstipintas muilo akmuo. Počiūpius smarkiai įaplikintas, žaizduotas ir dabar gydosi, o žmona kažkur slapstosi. Jis nepatenkintas, nes tarnavo nuovados viršininku, kriminalinėj policijoj, turi Amerikoj gyvenanti žmona; turi ir šauną šeimą, tris gražius vaikus. Kokia negarbė, visoki gandai, bet pats atėjo į Lietuvos žinias ir prašė paskelbti.

SVEIKATA

Degtinė

Mūsų laikais labai paplitęs girtavimas. Geria visur: kaimė ir mieste, geria dideli ponai ir paskutiniai nuskurėliai. Pas mus labai paplitęs alkoholinis gėrimas yra degtinė, todėl ūia ir pakalbesime apie jos veikimą žmogaus kūnā, kaip ji veikia atskirus kūno organus, be to, kaip degtinė veikia žmogų moraliai (dvasiniai).

Degtinė arba kaip įprasta "valstybine" (nes yra par ir "naminė", apie ją kalbėsime vėliau) vadinasi spirito ir vandens mišiniu. Degtinė yra taip vadinamų įvairių "laisvių", tai pareina nuo spirito procento esančio mišiny su vandeniu. Pas mus degtinės monopolį turi valstybė ir j rinka degtinę išvalytą ir parengtą išleisti valstybės monopolio sandėliai.

Kalbant apie degtinės veikimą žmogaus kūnā, reikia skirti du atvejus: vieną — smarkius vienkartinius pasigėrimus, kada žmogus gerokai prisigeria retais atsitikimais, ir antrą — nuolatinę degtinės vartojimą, kada žmogus geria kasdien arba kas antrą dieną ir rečiau nors ir ne po daug.

Kaip pasigėręs žmogus atrodo, visi gerai žino. Pradžioj pasigėręs išgyvena taip vadinamą didelio sujaudinimo laikotarpį kada žmogaus smagenys, širdis ir kiti organai, alkoholio veikiami, smarkiai dirba. Žmogus tada yra kalbus, linknuas, linkęs bartis, drąsus, kaip sakoma, jam tada ir jūrā tik ligi kelių atrodo. Šiame pasigėrimo stovy žmonės dažnai padaro nusikalstamus darbus ir apikrečia venerinėmis ligomis. Po to periodo (laikotarpio) užėina žmogui prislėgimo perijodas, nes degtinė jau smarkiau paveikia smagenis: žmogus pasidaro mieguistas, jo mintys painiojasi, liežuvis pinasi, judėdėiai neįvirti, eisena svyruoja, žmogus griuvinėja ir dažnai pakely nuvirtęs užmiega. Dažnai taip žmonės žiemā visai sušala, nušala rankas, kojas arba peršalę vėliau suserga kitomis ligomis. Kartais šiame perijode žmogus nuo degtinės miršta dėl širdies paralyžiaus, kaip sako, "sudega degtinėj".

Jeigu tokie smarkūs pasigėrimai būna retai, tai jie žmogaus kūnā labai didelių pakitimų nepalieka, tada pavojus būna tik pasigėrimo metu: pasigėręs žmogus gali persalti, nušalti rankas, kojas, jas susižeisti arba susilaužyti.

Visai kitaip degtinė žmogaus kūnā veikia, jeigu ji dažnai geriama. Nuolat geriama degtinė degina burną, ryklę, stemplę ir skrandį, dėl to žmogus suserga įvairiais tų organų katarrais. Juk žinoma, kad girtuoklių skrandžiai blogai virškina, jie pradeda liesėti, ilgai neiems atsiranda visokių skrandžio žaizdų ir net vėžių. Degtinė labai smarkiai veikia širdį ir

kraujo gyslas. Širdis apauga riebalais, darosi silpna, o kraujo gyslos sukalkėja, pasidaro nelankčios, daugiau jėgas įtempus sunkiai dirbant jos gali trūkti. Jeigu tokia kraujo gysla trūksa smagenyse — būna paralyzius. Juk daug girtuoklių paralyziiai išlinka.

Labai smarkiai degtinė veikia ir kepenas, jos susitraukia, pasidaro mažos, nebegali savo darbo dirbti, dėl to taip vadinami "vandėnų į pilvā suplūdimai". Bendrai degtinė veikia žmogaus kūno visas dalis, jas gadina ir dėl to žmogus vėliau apserga įvairiomis ligom. Tačiau labiausiai nuo degtinės nukentčia žmogaus smagenos, nes degtinė yra tikras smagenų nuodus, dėl to pasigėręs žmogus "proto ir netenka."

Degtinė labai sendina įvairias kūno dalis tuo pačiu ir visą žmogų. Girtuokliai greit pasensta, darosi neatsparūs ligoms, jomis susirge, blogiau pakelia ir greitai miršta.

Degtinė, būdama smagenų nuodus, labai veikia žmogaus protā, net labai gabūs žmonės, jeigu jie yra girtuokliai, nustoja sugebėjimo kurti, silpnėja atmintis, ilgai nei gali būti visiškai protu nusilpimas. Dėl girtavimo žinomos ir proto ligos. Tamstos visi esat girdėję apie taip vadinamą "baltają karštinę", kylančią nuo girtavimo. Dėl girtavimo kūnas palinksta sirgti ir kitomis proto ligomis.

Girtuokliai būna menkos dvasios žmonės, nebetenka sąžinės ir garbės jausmo. Už degtinės butelį, ramiai eina į teismus neteislingai prisiekti, padaro įvairius nusikaltimus, vagystes. Pradeda skriausti šeimā, nes ima prageriti turta, neretai prageria ne tik savo, bet žmonos ir vaikų uždirbtą turta. Girtuoklių vaikai būna silpno kūno sudėjimo, blogos atminties arba visiškai puspročiai, jie irgi įgauna palinkimą girtauti, iš tokių vaikų išauga daug blogų žmonių: vagių, plėšikų. Girtuoklių vaikai iš prigimties yra linkę sirgti įvairiomis kūno ir proto ligomis.

Tai taip veikia vadinama "valstybinė" degtinė, kuri yra ir valyta ir joj be alkoholio nėra kitų priemaišų. Ka bekalbėti apie įvairių rūšių "naminę" degtinę, kurioj be spirito yra begalė daugybė kitokių nuodų, jeigu ji ir iš gryniausių rugių daroma. Kiekvienoj naminėj degtinėj, nors ji ir "švariausiai" daroma, yra labai daug žalingų kūnui priemaišų, bet įvairūs degtindariai į savo "naminę" dėl stiprumo primaišo visioms žinomų nuodų: deginamojo spirito, muilo akmenėlio, tabako ir kitų įvairiausių nuodų. Kiek naminėj degtinėj yra nuodų, kiek ir ji žalingai veikia žmogaus kūnā geriausiai yra įrodyta moksliniais tyrimais, kurie pavaizduoti Kaune esančioj naminės degtinės žalingumui pavaizduoti parodoj.

J. Šabanas.

Pasaulyje vyksta nuolatinis karas

Didysis karas pasibaigė 1918 m., tačiau per paskutinį dvidešimtmetį nebuvo nėvienuj tikros taikos metų. Kiekvienais metais tai šen, tai ten nuolat vyko kruvinos žudynės. 1919 m. Rumunija ir Čekoslovakija padarė ginkluotą žygį į Vengrijā, o Italija užgrobė Jugoslavijos uostą Fiume. Graikai kariavo su turkais, japonai malšino Korėjos gyventojus, francūzai kariavo Afrikoje su rifais. 1919-1920 m. Lietuva, Latvija, Estija ir Suomija kariavo dėl nepriklausomybės. 1920 m. vyko graikų karas su turkais, lenkai su sovietais, armėnų sukilimas prieš turkus. 1921 m. anglai kovojo su ariais ir su Arabijos vachabitais. 1922 m. vyko antrasis graikų turkų karas, o Amerika darė žygį į San Domingo respublikā. 1923 m. anglai kariavo su Egiptu. 1924 m. francūzai ir ispanai kariavo su rifais Afrikoje. 1925 m. graikai kariavo su bulgarais, francūzai malšino širijos sukilėlius. 1926

m. francūzai kariavo su rifais Afrikoje ir su druzais Sirijoje, Medžedo arabai kariavo su Hedžaso arabais.

Tiktai 1927 m. pasaulyje nebuvo jokio karo. Bet jau 1928 m. prasidėjo karas Bolivijos su Paragvajum. 1929 m. SSSR kariavo su Kinija, italai su arabais Libanijoje, francūzai su marokiečiais. 1930 m. anglai malšino indų sukilimą. 1931 m. japonai užgrobė Mandžiūrijā ir rytinę Kinijā. 1932 m. anglai malšino Irako kurdus. Bolivija vėl kariavo su Paragvajum, Peruvija su Kolumbija. 1933 m. japonai įsiveržė į Vidurinę Mongolijā ir įairinę Kinijā. 1934 m. vyko Bolivijos karas su Paragvajum, Hedžaso su Jemeno arabais. 1935-1936 m. italai kariavo su Abisinija. 1936 m. prasidėjo pilietinis karas Ispanijoje. 1937 m. japonai pradėjo karā su Kinija. Abu šie karai tobevyksta ligi šiai dienai.

GALIMA ĮSIRAŠYTI B.L.O. CENTRAN ŠIOSE VIETOSE:

B.L.O. Centro patalpoje nuo 5 iki 7 val. kasdien ir sekmadieniais nuo 6 iki 11 val. — Rua da Moóca, 1719; Mokėj: pas valdybos reikalų vedėją J. Juodgudį rua Padre Raposo 156; Bom Retiro: Pas valdybos sekretorių A. Varžą, R. Prates, 494 ir pas J. Butauską — Rua Italianos, 696; Canindé: Pas valdybos II išdinininką, J. Skorupskį, R. Canindé, 485; Pary: pas valdybos vice-pirmininką P. Moncevičių, R. Casemiro de Abreu, 12; V. Zelina ir V. Bella: pas valdybos pirmininką kun. Ragažinską, Rua 7 Nr. 58; V. Anastacio: pas M. Kirilauską rua Cayapos, 13. Įsirašęs asmuo Centran turi reikalauti įsirašymo kvitą su Centro antspauda.
B. L. O. C. Valdyba.

Dr. Paulo Licciardi

konsultorijoje ant Praça da Sē, 14, 2-as aukštas, ligoniai priimami nuo 2 iki 3 ir 45 minutes. Atėję vėliau, gydytojo neras.

Pasaulis namuose?

Taip. Tai dėka tik visų bangu radijos aparato "Cruzeiro". Išvažiavimo dėlei parduodu. Beveik nauja ir mažiau, negu už pusę kainos. Kreiptis Rua S-ta Efigenia, 488.

GERA PROGA

Lėbai skubiai parduodama ar išnuomuojamą gerai įrengtą penktą metalinį veikiančią batų taisymo dirbtuvę. Kreiptis nuo 5 val. vak. Rua Almirante Baroso, Nr. 133. (Braz).

Brazilijos Lietuviu Organizacijų Centro Juridinis Biuras

Teikia įvairiais reikalais patarimus ir patarnauja visokių registracijų reikalais: kaip prekyboj, pramonėj ir kt., išrūpina visus svetimšaliams reikalingus atestatus, liūdijimus, leidimus, Cadernetas de Identidade, pasus ir kt., rašo prašymus, įgaliojimus, kontraktus, daro visokių dokumentų vertimus ir visa kas tik reikalinga. Kreiptis galima kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. rua da Moóca 1719 (prie Aido redakcijos) ir rua Prates 494, (sobr.) nuo 19 iki 20 val. pas A. Varžą

Pardavimui ukiai

150 kilm. nuo São Paulo, netoli Campinas, 3 kilm. nuo stoties Elias Fausto, parduodami ūkiai, kurių žemė tinka medvilnės, bulvių, daržovių ir kitoms kultūroms. Vanduo, geras klimatas ir tik dvi valandos traukiniu iki S. Paulo. Žemė parduodama išsimokėtinai. Teirautis: Rua da Moóca, 1721, S. Paulo, arba: Campinas, rua Dr. Quirino, 1747 pas Camargo.

SACHMATININKŲ SEKCIJA

Prie Centro susidarė šachmatininkų sekcija, kurie jau treniruojasi Centro patalpoj ir greitai žada kviesti rungtynių kitus šachmatininkų klubus. Kas nori prisidėti prie šachmatininkų sekcijos, prašome kreiptis į sekcijos pirmininką Centro patalpoj kiekvieną trečiadienį.

SVETIMŠALIŲ LEGALIZAVIMAS BRAZILIJŲ

Pagal dekretą Nr. 406 gegužės mėn. 4 d. 1938 m. visi svetimšaliai atvykę nuo 1934 m. privalo legalizuotis, įrodydami, kad į Braziliją įvažiavo regulieriai. B. Teixeira daro legalizacijos dokumentus. Rua Libero Badaro, 443, 2 aukš. Terminas duotas 90 dienų.

Lietuviskas Pensijonas - Krautuvė

KAZIO STANKEVICIAUS

Geriausiu maisto produktų ir visokių gėrimų galima gauti šioje krautuvėje pigia kaina. Turime mėšinių gerų kruopų, užkandžiams gerų silkų, raugytų agurkų, kopūstų ir kitų europietiškių gerai pagamintų užkandžių. Be to, čia yra ir pensijonas, kur galima gauti pusryčiai, pietūs ir vakarienė. Visi valgiai europietiški skanūs ir geri.
Rua Canindé Nr. 478.

VILLA

São Mauricio

Žemės sklypai išsimokėtinai be įnašų ir be palūkanų ilgam išsimokėjimui. Vieta didelės ateities, arti didelių fabriku, būtent

Cappellificio Crespi — Fabrica Paulista de Papelão ir greitai bus pastatytos didelės Fordo dirbtuvės.

Vieta puiki ir labai tinka gyvenamiems butams.

Vanduo — Sviesa — Elektra ir Omnibusai. Nuo bondės tik 5 minutės. Pento final Villa Prudente Bondės.

Teirautis vietoje Rua Ibitirama, 10 "Quinta da Paineira" arba raštinėje Praça da Sē, 83, 2 aukštas sala 1 — São Paulo.

GALECKO SIUVYKLA

Siūva rūbus pagal naujausias madas iš įvairiausių medžiagų — vietinių ir užsieninių. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sąžiningai, diplomuoto siūvėjo Galecko prižiūrimas.

TAD VISI IR SIUVASI RŪBUS GALECKO SIUVYKLOJE.

RUA DUQUE DE CAXIAS, 257 Tel. 4-1457

VILLA LUCIA

BAIRAS — VILLA PRUDENTE

TARP VILLA ZELINA IR VILLA BELLA.

Parduodami žemės sklypai ilgam išsimokėjimui nuo 25\$000 per mėnesį. Teikiama namų statybai medžiaga taip pat išsimokėjimui. Dėl informacijų kreiptis pačioje Villa Lucia raštinėje kiekvieną dieną.

LIETUVIŲ JAUNIMUI

DEMESIO!

Norėdami dėvėti gražiai pasiūtus rūbus ir pigiau negu kitur tik pas Paulo Ambrozevičius, kur darbas atliekamas sulig naujausių madų vyriškų ir moteriškų.

Lietuviai, išnaudokite laiką sekmadieniais ir vakarais. Užėikite ir įsitikinsite, nes darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau.

Taip pat yra gražus pasirinkimas moderniausių medžiagų

Paulo Ambrozevičius

Rua Ciclames Nr. 52 :: Villa Bella :: São Paulo.

DARŽAI VISIEMS

Netoli geležinkelio stoties Carvalho de Araujo ir 800 metrų nuo stoties Ferraz de Vasconcelos, Central do Brasil suburbio ruože, parduodama žemė daržams ir mažiems ūkiams, apaugusi geru mišku ir išvagoto tyro vandens upeliu, tik nuo 300 iki 400 reisų už metrą. Ant žemės ištaisyti geri keliai, klimatas sveikas, žemės rūšis gera ir netoli nuo geležinkelio stoties. Žemės sklypai nuo 10.000 kv. metrų po 50\$000.

Turime dar mažus sklypus prie stoties, kurių mėnesinis mokėjimas nuo 80\$000 be palūkanų ir įnašų.

Šių žemių nuosavybė yra: Cia de Agricultura Imigração e Colonização. Pardavimų raštinė: Rua S. Bento 17, — Tel. 2-7549 — Gerencia. Vietoje teirautis SEKMADIENIAIS krautuvėje prieš stotį Carvalho de Araujo arba Lageado Velho pas Juvenal Kirsten.

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujiniu ligu specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 236 TEL. 5-1451 S. PAULO

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO SLIKTOS

gerai žinoma visiems lietuviams Rua da Conceição 79-A, Fone: 4-4886 (prie pat stoties L. u z)

atidarė nauja skyrių — antrą siūvyklą, Braz rajone, prie sto-

čių Norte ir Braz.

RUA DR. ALMEIDA LIMA, 19

Ar atlikai savo pareigą? AR JAU UZSIPRENUMERAVAI LAIKRASTI "LIETUVIŲ AIDA BRAZILIJOS"?

Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigus 12\$ ir Tamsta lankys "AIDAS" ištisus metus.

**Aidas, Rua da Moóca 1721.
S. Paulo.**

LABOLATORIJA — MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINĖ

"José Paulino"

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307

Visokių vaistų, parfumarijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagalba Provizorius A. RUMMEL

Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

KAVA "DOM BOSCO"

Lietuviai visur reikalaukite ir pirkite kavą DOM BOSCO. Tai gyna pirmos rūšies kava.

Sociedade Torrefação de Café
"Dom Bosco" Ltda.

Rua da Moo'ca, 305-A Tel. 2-1123.

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5,

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)

Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijoje, Rygoje ir Rio de Janeiro.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Honoraria — Sifilis. Gydomas kalnu saule. Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga, 139 1-mas aukšt. Tel. 4-1705

Dr. B. Levin Dantų Gydytoja

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskogo asistentė Lvove. Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.

ADRESAS: Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

Skilvis ir Kepenys

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos gydoma BE OPERACIJOS. Įvairios Moterų ligos gydomos irgi BE OPERACIJOS, tik su nžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Paulo Licciardi

Medikas — Operatorius Santa Casa

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 16½ iki 20 val. vak. Gyv. Vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel. 5-4175 — S. Paulo.

Konsultorija: Praça da Sé, 14, 2.º, salė 12 — 12-A. NUO 14 IKI 16 VAL. TEL.: 2-5080.

PASTABA: Vyksta į namus bile v-dą, dieną, naktį.

DR. A. CANDIA

Venerinės ligos:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniskas.)
SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.

Telefonas: 4-0218

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotekos, žemės pirkimas bei pardavimas ir t. t.) Skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, antras aukštas, Tel. 2-1214

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak

KALBA LIETUVIŠKAI.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

R. 15 DE NOVEMBRO, 230 sobrelaja Tel. 2-6393.

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteirade identidade.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

LIETUVIAI, DĖMESIO!

Kiekvienas pasistenkite pažinti
SIUVYKLĄ LIETUVA

KAZIO ŽEBRAUSKO

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame.

Lietuvių siuvyklų yra daug, bet SIUVYKLA LIETUVA tik viena.

Rua General Ozorio Nr. 161. — S. PAULO

Kur tik busi, neuzmirsk "Aido"

Jis parduodamas:

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retire: Vaistinėje «José Paulino» — rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Kioskoje — kampas José Paulino ir Silva Pinto; Vila Anastazijoje Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėje — rua 3 N.º 4; Jurgelevičiaus krautuvėje prie bažnyčios; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj. Rua Canindé, 478 — Kryžiaus krautuvėje; Lapoje kioskoje prie stoties.

SANTO ANDRĖ:

S. P. R. stoties kioskoje.

SANTOS:

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuo pasirūpins. Aidas turi būti visur pardavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampe tenelieka, kur nebūtų Aido.

Stanislovas Stankevičius pametė Lietuvos pasą. Jei kas rastų, prašom pristatyti Lietuvos Konsulatui, rua Aureliano Coutinho, 88.

Skaitykite

Ir kitus raginkite

SKAITYTI

"Liet. AIDA Braz."

PRENUMERATA 12\$

DANTŲ GYDYTOJAS JOSĖ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

VOKIEČIŲ FOTOGRAFIJŲ IŠTAIGA

"BERNARDO"

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat ir su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 447 (senas, 103-111) S. Paulo. Telefonas 4-5576.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Kolonijos balsas

S. Paulo lietuviai nekantravo

Šauktasis B.L.O. Centro narių susirinkimas š. m. gegužės 8 d. neįvyko. Tūkstančiai lietuvių, susirinkę prie Mokyklos, turėjo skirstytis. Mokykla buvo atsakyta paskutinę valandą ir susirinkimas neįvyko. Tai buvo begėdiškas bandeirantininkų smurtas prieš koloniją kokio dar nėra buvę. Tas įvykis taip suerzino mūsų tautiečius, kad jie to negalės užmiršti ilgus metus. Nuo gegužės 8 d. S. Paulo lietuviai nekantravo ir laukė B.L.O. Centro susirinkimo ir ragino Centro vadus nutraukti visus, kokie dar buvo, santykius su Bandeirante ir šaukti susirinkimą svetimtaučių salėje, pažadėdami patys sudėti pinigų apmokėti išlaidoms.

Susirinkimas šaukiamas

Rugpjūčio 21 d. S. Paulo lietuviška kolonija džiaugsmu nusiteikė, kai sužinojo, kad vokiečių salėje šaukiamas Centro susirinkimas. Būriais mūsų tautiečiai renkasi iš visų S. Paulo priemiesčių. Jau antra valanda. Salė pilna, pilnutėlė. Visi laukia susirinkimo pradžios. Su mažu pasivėlavimu Centro Tarybos pirmininkas A. Dutkus pradėjo susirinkimą. Salėje tylu, ramu. Skaitlingos minios dėmesys įtemptas. Kiekvienas pirminko pasakytas žodis pasiekia klausytojų ausis. Po trumpos kalbos, pirminkas kviečia prezidiumą: Kun. A. Arminą, J. Srovę ir St. Butrimą darbo prezidiumą ir Lietuvos Respublikos konsulą p. A. Polišaitį ir DULR. pirmininką p. R. Skipitį — garbės prezidiumą. Susirinkimas tęsiasi.

DULR pirmininko pranešimas

B.L.O. Centro susirinkimo kviečiai svečiai buvo mūsų Konsulas p. A. Polišaitis ir iš Lietuvos atvykęs Draugijos Užsienių Lietuviams Remti pirmininkas p. R. Skipitis. Svečias iš Lietuvos sutiko padaryti platesnį pranešimą ir paimformuoti Centro narius apie Lietuvą ir jos laimėjimus švėtimo, kultūros, susisiekimo ir ūkio srityse. Pirmiausia DULR pirmininkas pasveikino susirinkusius savo ir Lietuvos organizacijų vardu ir nepagalėjo šios šalies lietuviams daug daug gražių linkėjimų. Po to nušvietė dabartinę Lietuvos padėtį. Svečio kalba buvo išklaudyta ramiai ir palydėta triukšmingais plojimais. Po p. Skipicio pranešimo, buvo svarstomi organizacijos reikalai. Iždininkas K. Uokus padarė pranešimą apie Centro turto stovį, kiti pranešėjai išsitarė kitais Centro reikalais. Prezidiumo pirmininkas kun. A. Arminas papasakojo Centro nuveiktų darbų apžvalgą ir atfėties darbų planus. Iškeltas buvo Centro pasyvių narių nario mokėstis. Visi susirinkusieji pripažino, kad nario mokėstis, 500 reisų mėnesiui, per mažas. Pageidavo padidinti nario mokėstį iki vieno milreiso. Centro nariai nubalsavo, kad nario mokėstis pasyviems nariams nuo 1939 metų sausio 1 dienos būtų po 1\$. Prieš pakėlimą nepasisakė nė vienas narys.

Centro santykiai su Liet. S-ga Braz.

Susipažinus nariams su Centro nuveiktais darbais ir ateities planais ir aptarus medžiaginius organizacijos reikalus, Tarybos pirmininkas A. Dutkus pranešė, kad Centro Valdyba ir Taryba savo posėdyje rugpjūčio 15 d. nutarė eiti į "trečiųjų teisimą" su Lietuvių S-ga Brazilijoje, kad būtų išaiškinti nesupratimai ir sunormuoti santykiai šių dviejų organizacijų. Tarybos pirmininkas pažymėjo, kad Centras, nors ir daug nukentėjo nuo Lietuvių S-gos Br. vadų ir jų buvusio garbės pirmininko Gaučio, tačiau parodė geros valios ir sutinka t a r t i s

veikimą subendrinti.

Bet susirinkimas, sužinojęs, kad Centras, nukentėjęs nuo bandeirantininkų daro tokius nusileidimus, pasisakė prieš. Pasyvus narys Černiauskas savo kalboje pabrėžė, kad Centras neprivalo eiti į jokių teismus ir pagėlavo, kad Tarybos ir Valdybos nutarimas būtų pakeistas. Černiausko kalbai pritarė visi susirinkusieji delnų plojimais. Daugiau šiuo klausimu diskusijų nebuvo, tai ir joks nutarimas nepravestas. Pasireiškus priešingai nuomonei dėl Tarybos nutarimo, Centro Tarybos pirmininkas visos Centro vadovybės vardu atsistatydino. Bet krizis greitai buvo išspręstas. Aktyvių narių valdybos, pasitarę, atsistatydinusią Valdybą ir Tarybą prašė eiti toliau tas pareigas.

Šiuo ir baigėsi Centro narių susirinkimo dienotvarkės svarstymas.

Dainuoja trys Centro chorai

Prieš uždarant susirinkimą, visi trys Centro chorai: Vydių, diriguojant mok. F. Girdauskui, Ryto ir Bendruomenės — diriguojant muz. J. Stankūnui, sudainavo po keletą dainų. Brazilijos himnu susirinkimas baigtas.

D A L Y V I S .

Tarybos posėdis

Rugpjūčio 30 d. 19 val. šaukiamas skubus Centro Tarybos posėdis. Svarbus reikalas. Dalyvavimas visiems būtinas.

Pirmininkas.

Katrės Lukšienės

giminių pafeskojimas buvo paskelbtas Amerikos J. V. lietuvių laikraščiuose. Į paskelbimą asmens neatsiliepė.

Taip praneša Lietuvos Generalinis Konsulas p. Budrys iš New Yorko.

Staigiai mirė

Rugpjūčio 18 d. staigiai mirė išlipes iš bondės lietuvis Petras Blagėvičius, kilęs iš Kauno. Jis gyveno Rua Padre Raposo, 198, o dirbo batų dirbtuvėj Rua 25 de Março, 90. Lietuvoje liko žmona ir 3 dukters.

K r s p .

Mirė jaunas lietuvis

Rugpjūčio 19 d. ligoninėj mirė jaunas vos 28 metų amžiaus lietuvis, Sarapinas Kristaponis, kilęs nuo Utenos apskr. Skėmonių valsė. Meleikų km. Brazilijoje atvažiavęs 1929 met. Visą laiką dirbo Antarticoj. Giminaičių ūia neturėjo, tai laidotuvėmis rūpinosi Stepas Rotautas nuo Rua Pury, 8. Lietuvoje liko motina, du broliai ir sesuo.

Bolius Girkus.

Rytiečių parengimas

Rugpjūčio 27 d. L.M.M.R. Rytas savoje salėje, Rua Conde de Sarzedas, 170, rengia vakarą. Programa bus įvairi.

K r s p .

Svetimšalių Registracija

Federalinė vyriausybė yra išleidusi Dekretą Nr. 408, kuriuo visi svetimšaliai, atvykę Brazilijon po 1934 metų privalo legalizuotis ir sutvarkyti savo ministerijon Rio de Janeiro. Antras Federalinės vyriausybės dekretas įsako visiems svetimšaliams išsistimti Cadernetas de Identidade. Terminas pratęstas daugiau nebus. Visais minėtais reikalais: legalizacijos, registracijos, Kadernetų išsiėmimu, o taip pat ir visokių dokumentų vertimų reikalais, kreipkitės: **Rua da Moóca, 1721**

Lietuviams patarnaujama papiginta kaina.

Organizacijų registravimo terminas

Rugpjūčio 23 d. Federalinės vyriausybės paskelbtas dekretas, kuriuo nustatymas svetimšalių organizacijų registravimo terminas. Nuo dekreto paskelbimo dienos svetimšaliai savo organizacijas privalo įregistruoti. Federaliniame Distrikte veikiančios per 15 dienų, estadų sostinėse — per 30 dienų, o provincijose — per 60 dienų. Neįregistruotos organizacijos bus uždarytos, o jų turtas konfiskuotas. Lietuvių organizacijos šiuo reikau turi susirūpinti.

Aušriečių susirinkimas

Rugpjūčio 22 d. įvyko Aušros klubo visuotinis narių susirinkimas. Aušriečiai pasiryžę kuogreičiausia atlikti visus formalumus valdžios reikalavimų, legalizuoti savo veikimą pagal naują dekretą ir sustiprinti veikimą. K r s p .

Lietuvių patogumui

Federalinės vyriausybės paskelbtas papildomas dekretas dėl svetimšalių registracijos ir identifikacijos. Svetimšaliai privalo išsistimti Carteiros de Identidade, nežiūrint kur jie dirbtų: fabrikuose, dirbtuvėse, prekyboje ar kt. Be Carteirų svetimšaliai negalės gauti darbo. Savininkas priėmęs svetimšalį be Carteiros, bus baudžiamas. Lietuviams išrūpina Carteiros Aido redakcija. Pristacius reikalaujamas dokumentus, kaina 60\$. Kadangi lietuvių dienomis dirba, tai šiuo reikau gali kreiptis nuo 8 val. iki 12 val. ir nuo 5 iki 9 val. vakaro. Kreipdamiesi į Aido redakciją, rua da Moóca, 1721, sutauptysite laiko, pinigų ir nesutrukdysite savo darbo valandų. Red.

Dėl siunčiamų pašalpų iš Lietuvos

Centro susirinkime DULR pirmininkas dėl pašalpų užsienių lietuviams išsireiškė, maždaug, taip: Draugija užsienių lietuviams remti jokia būdu negali patenkinti visų užsienių gyvenančių lietuvių reikalavimų suteikti jiems vienokią bei kitokią paramą. Brazilijos lietuviai, — sako p. pirmininkas, — jei ne pirmoj, tai antroj vietoj stovi paramos gavimu.

šitam tikl, žinoma, visi ir neabejoja tam, bet žino, kad toji parama neina Brazilijos lietuviams, o paskiriems asmenims. Antra vertus, šitoji parama naudojama ne būtinai reikalams.

Niekas negali sakyti, kad Lietuva per Draugiją užsienių lietuviams remti šelpia ūia lietuviškas mokyklas ir padeda vaikučiams siekti mokslo, šitos svetimšalių kolonijos, kurios turi nuosavas mokyklas, nuosavus rūmus, jos didžiuojasi, nes ir yra kuo

didžiuotis. Bet pas mus to pasididžiavimo ir džiaugsmo yra mažai, apart vaikų mokymosi, kolonijai mokyklos neprieinamos. Jose šeiminkauja neatsakingi žmonės — Lietuvių S-ga Brazilijoje — ir savo šaltu, tiesiog arogantišku atsinešimu link kolonijos, mažina jų vertę, įdiegia kolonijai nepasitenkinimo diegus net ir prieš tuos, kurie yra pilni gerų norų mokyklas išlaikyti. Tokiu būdu, auga nepasitenkinimas ir reikiiasi nepalanki nuomonė ta prasme, kad DULR užlanko ne kaip kultūros ir švietimo židinį visai kolonijai, o tik keliems asmenims.

Prieš mokyklų šelpimą niekas negali niekō sakyti, bet pats jų tvarkymas, ar šiaip ar taip, turi būti taip pat reformuotas.

Man atrodo, jei tiek daug pinigų reikia užsienio lietuviams, tos pašalpos turėtų būti naudojamos naudingam reikalui, kurios nešų naudą visai kolonijai. Pav. pas mus Brazilijoje šelpiti laikraštį, kuris anot pačių redaktorių, taip puikiai gyvuoja, išlaikyti namus visai nereikalingus, samdyti tarnautojus, tai ne taip jau gyvas reikalas.

Taigi ir remiant užs. lietuvius reikia žiūrėti, kad toji parama būtų sunaudota naudingai. Kuomet su kiekvienu reisu bus skaitomas ir žiūrima bus į tai, kur jis dedamas, tada ir tu pašalpų tiek daug nereikės, o ir prisijustos ndā didesnė naudą kolonijai.

Petras Nausėda.

RED. ATSAKYMAI: — Jonas B. — skaitysim. Vienam iš Tėvų — palikom kitai savaitei. J. Jankosky — tamstos sumokėta 10\$. Truketa 2\$.

Fotografijos

Kas norėtų įsigyti Centro Valdybos, Tarybos ir organizacijų valdybų atstovų bendro posėdžio, įvykusio rugpjūčio 15 d., fotografijas, prašoma kreiptis pas Tarybos pirmininką A. Dutkų, rua da Moóca, 1721.

Batų dirbtuvė

Parsiduoda batų taisymo dirbtuvė. Yra mašina dėl lopinimo, geroji vietoj, su didele klientura prie bondžių stoties Alameda Glette.

Kreiptis pas Juozą Staniusėną rua Victorino Carmilo, 35.

PAIEŠKOJIMAS

Magdalena Vaišnienė, gyv. São Paulo, paieško savo vyrō Jono Vaišnio, kuris 1935 m. iškeliavo į Barretos, Frigorifico Anglo, ir nuo to laiko neturiu nuo jo jokios žinios ar jis gyvas ar miręs. Jei kas žino apie jį, maloniai prašau duoti man žinią, būsiu labai dėkinga. M. Vaišnienė, Rua da Moóca, 1721, S. Paulo.

Matuliauskienė paieško savo dukters Veronikos Matuliauskaitės ištekėjusios už brazilo Andgijos Lavata. Jie anksčiau gyveno fazendoje Barreira, linija Noroeste. Kas apie juos žino, prašome pranešti jų gyvenamą vietą šiuo adresu: Rua da Moóca, 1721, S. Paulo, Teklė Matuliauskienė.

Juozas Grigas, gyv. Villa Anastacio, Rua Camacan, 49 (S. Paulo), paieško Petro Jančulio. Kas apie jį žinote, bei jo paties prašau atsiųskti.

Ž E M Ė S

įvairioms kultūroms, 3 valandos kelio nuo S. Paulo automobiliu, geras vieškelis, senas miškas su brangiais medžiais. Kolonija gerai organizuota, per kiekvieną sklypą eina kelias ir upelis, klimatas geras, parduodame už pinigus arba ir tokiomis sąlygomis, kurias pasiūlo pirkėjas, su mažu įnašu. Nuo pirmos dienos pirkėjas turi gerą pelną eksploataudamasis mišką, anglį ir kt. Kolonijoje yra viešoji mokykla, lempituvė ir kiti reikalingi įrenginiai. Apžiūrėti savas autobusus. Smulkesnioms informacijoms kreiptis: **S. Paulo - Brasil de Colonização Ltda.** Rua Direita, 36, 1 aukš. salė 6. Galima kreiptis ir sekmadieniais nuo 8 iki 12 val.